

STUDIEPLAN

Master i klinisk ernæring

120 studiepoeng

Studiested: Campus Tromsø

Studieplanen er godkjent av styret ved det helsevitenskapelige fakultet den 28.09.2018

Navn på studieprogram	Bokmål: Master i klinisk ernæring Nynorsk: Master i klinisk ernæring Engelsk: Master in Clinical Nutrition
Oppnådd grad	Fullført studium kvalifiserer til graden Master i klinisk ernæring. Graden gir grunnlag for å søke autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog i Norge i henhold til helsepersonelloven § 48.
Målgruppe	Målgruppen er personer med en bachelor i ernæring som kvalifiserer for opptak til master i klinisk ernæring, og som ønsker å søke om autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog. Fullført master kvalifiserer til videre PhD studier. Les videre om yrkesgruppen og jobbmuligheter under punktet «Studiets relevans».
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Opptak til studiet reguleres av <i>Forskrift om opptak til studier ved UiT</i> . Opptak til masterprogrammet er regulert etter forskrift om opptak til studier ved UiT, § 11. Søkere må, i tillegg til generell studiekompetanse, ha oppnådd enten bachelorgrad i ernæring, utdanningsløp av minimum tre års omfang, eller utdanning som, i henhold til § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler, er godkjent som jevngod med de nevnte grader eller utdanningsløp. I tillegg stilles det krav om fordypning i fag, emne eller emnegruppe av minimum 80 studiepoengs omfang innenfor ernæringsfaget, samt kunnskaper i mikrobiologi, cellebiologi, molekylærbiologi, biokjemi, humanfysiologi, anatomi, patologi, immunologi og farmakologi. Gjennomsnittskarakter må være C eller høyere. Søknad om opptak vil vurderes individuelt.
Politiattest	Søkere som takker ja til tilbud om studieplass må fremlegge politiattest, jf. <i>Forskrift om opptak til høyere utdanning, § 6-1</i> og <i>Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 5-4</i> . Søkere som ikke har merknad på politiattesten skal levere politiattest senest ved fastsatt studiestart. Søkere med merknad på politiattesten som er relevant for opptak til studiet skal levere politiattesten innen 3 uker etter tilbud om studieplass er gitt.

	<p>Dersom søker får tilsagn om studieplass mindre enn 14 dager før studiestart skal politiattest fremlegges senest 3 uker etter tilbud om studieplass er gitt.</p> <p>Politiattesten skal ikke være eldre enn 3 måneder.</p>
<p>Faglig innhold og beskrivelse av studiet</p>	<p>Bakgrunn</p> <p>Masterprogrammet bygger på bachelorprogrammet i ernæring og vil gi en klinisk kompetanse som åpner for mulighet til å søke om autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog. Tittelen <i>klinisk ernæringsfysiolog</i> er i Norge en beskyttet yrkestittel forbeholdt de som har en master i klinisk ernæring og som har fått innvilget søknad om autorisasjon fra Helsedirektoratet.</p> <p>UiT har et spesielt ansvar for å rekruttere helsepersonell til Nord-Norge. Nærheten til Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) vil gi studentene en viktig kobling til det kliniske miljøet. Ved UiT finnes det flere ernæringsrettede forskningsgrupper, som bidrar med forskningsbasert undervisning. Fagmiljøet vil gi mulighet for interessant samarbeid når studentene skal velge tema til masteroppgaven, og byr også på muligheter for de studenter som ønsker en forskerkarriere etter avlagt mastergrad.</p> <p>Masterprogrammet i klinisk ernæring følger Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger fastsatt av Kunnskapsdepartementet 06.09.2017.</p> <p>Studiestruktur og faglig innhold</p> <p>Masterstudiet er et heltidsstudium ved campus Tromsø. Studiet er oppbygd av 6 emner av ulikt omfang, inkludert en masteroppgave, og utgjør til sammen 120 studiepoeng. Se tabell under neste punkt «Oppbygging av studieprogram» for oversikt over emner og omfang. Alle emner er i utgangspunktet obligatoriske, og det vil være mulig å reise på utveksling for å skrive masteroppgaven.</p> <p>Undervisningen er i hovedsak profesjonsspesifikk, men det legges opp til noe fellesundervisning og praksis sammen med studenter fra andre helseprofesjoner for å utvikle tverrprofesjonell samarbeidslæring.</p> <p>Studentene får anledning til å tilegne seg kunnskaper om klinisk ernæringsbehandling i både somatikk og psykiatri. I de to kliniske emnene på første studieår får studentene mulighet til å fordype seg i klinisk ernæringsbehandling ved forskjellige sykdomsdiagnoser og sammensatte lidelser. Denne delen av studiet er tett knyttet opp mot fagmiljøet ved Ernæringsssenteret og de øvrige kliniske miljøene ved UNN, og det vil inngå enkeltdager</p>

med relevant praksis på sykehusavdelinger i løpet av disse to emnene. I første studieår inngår også epidemiologi, statistikk og forskningsmetode, samt et emne der studentene skal utvikle en protokoll for å forberede seg til det selvstendige arbeidet med masteroppgaven.

I andre studieår er mesteparten av tiden satt av til heltidsarbeid med masteroppgaven. En fire ukers sammenhengende klinisk praksisperiode kan passes inn der det er mest hensiktsmessig, med tanke på arbeidet med masteroppgaven. Studentene skal ha klinisk praksis for å kunne innhente et bredt erfaringsgrunnlag, samt få mengdetrening i fagspesifikke ferdigheter. Se videre informasjon under punktet «Praksis».

Oppdaterte emnebeskrivelser vil til enhver tid ligge tilgjengelig på nett.

Langsgående emner:

To temaer er langsgående igjennom både bachelor i ernæring og master i klinisk ernæring ved UiT; profesjonell kompetanse i ernæring (PROFERN) og vitenskapelig kompetanse i ernæring (VITERN). Dette er ikke selvstendige emner, men er fortløpende integrert i andre emner.

I VITERN øver studentene opp en systematisk, kunnskapsbasert tankegang, og opparbeider seg en kritisk vurderingsevne. Arbeidet med masteroppgaven er den formelle avslutningen av VITERN i studieløpet.

I PROFERN øver studentene opp fagspesifikke ferdigheter og reflekterer over og drøfter kliniske og etiske problemstillinger som fortløpende dukker opp i utdanningsforløpet og i praksis. Deler av PROFERN-undervisningen foregår i basisgrupper under veiledning av en mentor. Basisgruppemøter arrangeres hvert semester gjennom hele studieløpet. Klinisk praksis vil være den formelle avslutningen av PROFERN i studieløpet.

Arbeidskrav:

Alle emner, inkludert de langsgående emnene og klinisk praksis, har obligatoriske arbeidskrav som må være oppfylte/godkjente før studenten kan avlegge eksamen. Arbeidskrav kan eksempelvis være deltakelse i casegrupper, mengdetrening i fagspesifikke ferdigheter som å stille ernæringsdiagnoser og å lage ernæringsplaner. Mange av arbeidskravene oppfylles gjennom deltakelse på obligatoriske elementer i undervisningen.

Masteroppgaven har et obligatorisk midtveisseminar.

Tabell: oppbygging av studieprogram	Oppbyggingen av programmet ser ut som følger:				P R O F E R N	V I T E R N
	Semester	Emne og omfang				
	1. semester (høst)	Klinisk ernæring 1 (30 stp)				
	2. semester (vår)	Master-oppgave - protokoll (6stp)	Klinisk ernæring 2 (14 stp)	Epidemiologi, statistikk og forskningsmetode (10 stp)		
	3. semester (høst)	Klinisk praksis (6 stp)	Masteroppgave i klinisk ernæring (54 stp)			
4. semester (vår)						
Læringsutbytte-beskrivelse	<p>Etter bestått studieprogram skal mastergradstudenten kunne vise til følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskaper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskrive og analysere forekomst, diagnose og patologi ved ernæringsrelaterte sykdommer hos mennesker i alle livsfaser - Beskrive og kritisk vurdere ansvar og oppgaver som kliniske ernæringsfysiologer har inklusive sentrale bestemmelser i relevante lover og forskrifter - Forklare og kritisk vurdere sentrale forskningsdesign i ernæringsvitenskap og medisin, samt sentrale metoder for statistisk analyse <p>Ferdigheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge en pasients ernæringsstatus basert på informasjon om pasientens bakgrunn, matinntak, antropometriske mål, kliniske og biokjemiske målinger - Analysere og tolke innsamlet informasjon og stille en ernæringsdiagnose - Vurdere behov og gi tilpasset ernæringsbehandling til barn og voksne pasienter med ernæringsproblemer relatert til næringsinntak, klinisk tilstand og psykososiale forhold - Monitorere, evaluere, dokumentere og kommunisere effekt av ernæringsbehandling og oppfølging, både til pasienten selv, pårørende, helsepersonell og ved behov andre relevante aktører 					

	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende seg av den fagspesifikke prosessen for systematisk planlegging, gjennomføring, monitorering, evaluering og dokumentasjon av evidensbasert ernæringsbehandling til barn og voksne - Velge ut og anvende relevante konsultasjonsteknikker i samtale med pasienter og pårørende - Utvikle og lede undervisningsopplegg tilpasset ulike målgrupper - Arbeide i tverrprofesjonelle team, og anvende sin spisskompetanse for å bidra til et helhetlig tjenestetilbud - Formulere en vitenskapelig problemstilling, sammenstille og drøfte litteratur som belyser denne, samt argumentere for en konklusjon underbygd av vitenskapelige funn - Planlegge og gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med forskningsetiske normer - Formidle resultater fra prosjekt - og forskningsarbeid, skriftlig og muntlig - Bruke sin fagkompetanse til å utvikle og forbedre ernæringsrutiner i arbeid på systemnivå <p>Generell kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvende sin fagkompetanse innen pasientbehandling, undervisning, opplæring og forskning i primær- og spesialisthelsetjenesten - Initiere og gjennomføre forebyggende ernæringsarbeid og planarbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt - På en vitenskapelig men lettforståelig måte undervise om kosthold og ernæring til pasienter, kolleger, andre faggrupper og publikum i ulike kliniske og forebyggende situasjoner - Reflektere over egen fagkompetanse og opptre i samsvar med etiske normer i klinisk praksis og i forskningsarbeid - Samhandle tverrprofesjonelt for å bidra til et koordinert helhetlig sammenhengende tjenestetilbud - Vedlikeholde og utvikle sin kompetanse over tid og bidra til kunnskapsutvikling innen ernæringsfaget
Studiets relevans	<p>Master i klinisk ernæring gir et bredt og yrkesspesifikt klinisk grunnlag for selvstendig arbeid som klinisk ernæringsfysiolog, og mulighet til å søke om norsk autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog. De lovbestemte kravene for å ha rett til autorisasjon fremgår av helsepersonellovens kapittel 9.</p> <p>Kliniske ernæringsfysiologer har jobbmuligheter innenfor en rekke ulike sektorer, blant annet i primærhelsetjeneste, sykehus, kommune, privat sektor, forvaltning, utdanning, opplysningskontor,</p>

	<p>pasientorganisasjoner, næringsmiddelindustri, forskning og selvstendig virksomhet. Fullført master kvalifiserer til videre PhD studier.</p>
<p>Arbeidsomfang og læringsaktiviteter</p>	<p>Forventet arbeidsomfang for ett studieår er 1500-1800 arbeidstimer. For å nå oppsatte arbeidsmål må studentene forvente å arbeide 40 timer per uke med studiene inkludert selvstudier.</p> <p>Undervisning, lærings- og arbeidsformer Programmet har varierte undervisnings-, lærings- og arbeidsformer, og vektlegger studentaktive læringsformer slik at studentene både skal få mulighet til å arbeide selvstendig og samarbeide med kolleger og andre faggrupper. Studiet gir kunnskap om vitenskapelig teori og erfaring med bruk av vitenskapelig metode, og utvikler forståelse, refleksjon og modning.</p> <p>Forelesninger Forelesningene er i hovedsak en introduksjon og sammenfatning av timeplanfestet tema, og deltakelse på forelesninger vil sammen med gjennomførte arbeidskrav, egenstudier og eksamen gi studentene mulighet til å oppfylle alle læringsutbyttene.</p> <p>Casegrupper I casegruppene møter studentene på ulike problemstillinger via sykdomshistorier på individ- eller gruppenivå. Disse oppgavene gir studentene mulighet til å anvende fagspesifikke teoretiske kunnskaper, praktiske og kommunikative ferdigheter, og drøfte etiske utfordringer.</p> <p>Basisgrupper Basisgruppene er hovedarena for det langsgående temaet profesjonell kompetanse i ernæring (PROFERN). Gruppene vil ha en stabil sammensetning over lenger tid, hvor 6-12 studenter er knyttet opp til en eller to mentorer. Mentorene er kliniske ernæringsfysiologer. Basisgruppene vil møtes jevnlig i løpet av studieåret. Mentorene skal holde årlige individuelle samtaler med mentorgruppemedlemmene.</p> <p>Kommunikasjon Kommunikasjon med kolleger, fagfolk og pasienter på individuell basis og i grupper er sentralt i arbeidshverdagen til de fleste kliniske ernæringsfysiologer. Det vektlegges å gi studentene muligheter til å opparbeide kommunikative ferdigheter, og kunnskaper om hvordan man formidler viktige budskap til både pasienter, kolleger, fagfolk og publikum.</p>

Tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS)

Studiet følger Tromsømodellen for TPS med fokus på rolleforståelse, tverrprofesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonelle verdier, koordinering og samarbeid ved beslutninger, samarbeid i team og refleksivitet. Studenter fra to eller flere studieprogram vil i autentiske pasientsituasjoner kunne lære av, med og om hverandre med en målsetning om å utvikle tverrprofesjonell samhandlingskompetanse.

E-læring og informasjonsutveksling

Universitetsbiblioteket tilbyr ulike nettbaserte informasjons-/kunnskaps-/læringskilder. Andre former for e-læring, slik som interaktive nettbaserte forelesninger, nettbasert case-undervisning og virtuelle pasienter kan bli tatt i bruk ved behov. UiT samarbeider også med andre universitet om felles e-læringsressurser, som vil bli brukt ved behov.

UiT benytter læringsplattformen Canvas, blant annet til informasjonsutveksling med studentene og ved innleveringer av studentarbeider.

Utplassering/hospitering/praksis

Det er klinisk praksis tilsvarende 10 stp. i løpet av masterprogrammet. Det vil gjennomføres individuell praksis enkelte dager i løpet av det første studieåret, samt 4 ukers sammenhengende sykehuspraksis i det andre studieåret. I tillegg til innsyn i klinisk praksis og selvstendig og tverrprofesjonelt samarbeid, gir den kliniske praksisen øving i pasientkommunikasjon på individ- og gruppenivå. Tematikker fra praksis vil bli tatt med tilbake til basisgrupper og PROFERN-forelesninger, slik at studentene får en dypere forståelse for, og oppfølging av, de konkrete problemstillinger som dukker opp i praksis.

Studentene vil få veiledning i løpet av praksisperiodene, i hovedsak av kliniske ernæringsfysiologer. Det er egne læringsutbytter for praksisemnet.

Ferdighetstrening

Dette kan være teknisk, diagnostisk eller kommunikasjonstrening, og anvendes på medstudenter eller simulerte pasienter. Bruk av ferdighetssenter gir studentene anledning til å selve erfare hva det vil si å være en pasient som følges opp av klinisk ernæringsfysiolog.

Det legges vekt på at studentene får mulighet til mengdetrening i viktige ferdigheter som å utføre kostanamneser, stille ernæringsdiagnoser og dokumentere til journal.

	<p>Skriftlige oppgaver I løpet av studiet vil det være flere innleveringer av mindre eller større omfang. En mindre innlevering kan eksempelvis være et refleksjonsnotat over utbytte etter klinisk praksis. Den mest omfattende skriftlige oppgaven er protokoll og masteroppgaven på til sammen 60 stp.</p> <p>Muntlige presentasjoner Det legges vekt på muntlig fremstilling siden kommunikasjon og undervisning på individ- og gruppenivå utgjør en sentral del av arbeidshverdagen til de fleste kliniske ernæringsfysiologer.</p>
Eksamen og vurdering	<p>Emneeksamen reflekterer de læringsutbyttene det forventes at studenten har oppnådd i det aktuelle emnet. Følgende vurderingsuttrykk benyttes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gradert skala med 5 trinn, A til E for bestått og F for ikke bestått • Bestått/ikke bestått som selvstendig vurderingsuttrykk <p>Eksamensformen er skriftlig skoleeksamen, hjemmeeksamen, muntlig og/eller praktisk eksamen. Der det er hensiktsmessig vil eksamen avvikles digitalt. Valg av eksamensform beskrives i de enkelte emnenes emnebeskrivelser. For å gjenspeile den kliniske hverdagen vil noen typer hjelpemidler kunne være tillatt på enkelte eksamener.</p> <p>Mastergradseksamen Etter å ha levert inn masteroppgaven, må studentene presentere og forsvare oppgaven muntlig. Det gis én karakter for oppgaven. Denne kan etter muntlig eksamen bli justert én karakter opp eller ned. Studentene blir uteksaminert med mastergrad i klinisk ernæring da de har bestått alle emnene som inngår i masterprogrammet.</p>
For masteroppgaver/ selvstendig arbeid i mastergradsprogram	<p>Studentene skal gjennomføre en masteroppgave med 60 stp. omfang. Masteroppgaven skal skrives individuelt. Studentene oppfordres til å orientere seg godt om hvilke forskningsaktiviteter som foregår ved ernæringsmiljøene ved UiT/UNN. Det vil bli avholdt et masteroppgaveseminar tidlig i emnet «Masteroppgave protokoll», der aktuelle oppgaver vil bli presentert. Som en del av dette emnet utarbeider studenten en prosjektbeskrivelse under veiledning. Det skal inngås en veiledningskontrakt som regulerer veilederens og studentens forpliktelser og omfang av veiledning. Se emnebeskrivelsene for mer informasjon.</p>

	<p>Det er ikke mulighet for å skrive oppgaven på artikkelform. Det er vedtatt at en oppgave på artikkelform ikke oppfyller selvstendighetskravet som stilles en masteroppgave i klinisk ernæring.</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	<p>Undervisning- og eksamensspråk er i all hovedsak norsk, men kan i enkelte tilfeller også være svensk, dansk eller engelsk. Studenter på høyere nivå skal kjenne til og kunne bruke fagspråk både på norsk og engelsk. Masteroppgaven kan skrives på norsk eller engelsk.</p>
Internasjonalisering og utveksling	<p>Studentene kan søke om å gjennomføre masteroppgaven i utlandet. UiT jobber med å skaffe utvekslingsavtale med flere universiteter utenfor Norge i forhold til masterprogrammet i klinisk ernæring.</p> <p>Det vil ved tilgjengelighet og faglig relevans brukes internasjonale gjesteforelesere i masterprogrammet. Om mulig vil det være engelskspråklig pensum, og/eller engelskspråklige forelesninger.</p>
Praksis	<p>Klinisk praksis omfatter totalt 10 stp. Sammenhengende sykehuspraksis utgjør største delen for å styrke profesjonsidentiteten til den blivende kliniske ernæringsfysiologen, samt gi viktig mengdetrening i fagspesifikke ferdigheter.</p> <p>Emnet klinisk praksis må på lik linje med øvrige emner være bestått for at mastergraden i klinisk ernæring skal kunne godkjennes. Vurderingsuttrykket er bestått/ikke bestått.</p> <p>Fakultetet er ansvarlig for praksisavtaler med alle samarbeidspartnere, mens praksis på programnivå koordineres av instituttet. Det foreligger i tillegg en skriftlig avtale som regulerer samhandlingen mellom fakultetet, studentene og praksisstedene.</p> <p>UiT har ansvaret for å formidle læringsutbyttebeskrivelsene for praksisperioden til veilederne ved de ulike praksisinstitusjonene i forkant av praksis, og med dette sørge for at studentene vil ha utgangspunkt for likeverdig læringsutbytte etter avsluttet praksisperiode.</p> <p>I tråd med tverrprofesjonell samarbeidslæring skal det i den grad det er mulig, legges til rette for at noe praksis gjennomføres felles med studenter fra andre helseprofesjoner.</p>
Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig	<p>Institutt for samfunnsmedisin (ISM) ved Det helsevitenskapelige fakultet er administrativt ansvarlig for studieprogrammet. Den faglige ledelsen ligger hos programstyret for ernæring, som blant andre er sammensatt av representanter fra de fagmiljøene som gir</p>

	<p>undervisning til programmet. Programstyret har også ekstern representasjon.</p>
Kvalitetssikring	<p>Studieprogrammet skal kvalitetssikres ved hjelp av ulike former for evaluering. Det vil bli gjennomført både sluttevaluering og studiediskusjoner underveis.</p> <p>Programstyret, med studentrepresentanter vil ha en viktig rolle i å vurdere helheten i programmet, og hvordan emner fra ulike institutt integreres. Det vil lages årlige evalueringsrapporter. Evalueringsrapportene skal følge retningslinjene i «Kvalitetssystem for utdanning ved UiT».</p> <p>Det vil være midtveis- og sluttevaluering av studenter i praksis. Praksisinstitusjonene og praksisveilederne vil også evalueres med tanke på å oppnå høy kvalitet i klinisk praksis.</p>
Andre bestemmelser	<p>Etter Lov om universitet og høyskoler § 4-10 skal studium som utdanner til yrke der yrkesutøveren kommer i nær kontakt med andre mennesker, slik som lærerutdanninger og helse- og sosialfagutdanninger, deriblant studiet i klinisk ernæring, vurdere om studentene er skikket. Den fortløpende vurderingen om studenten er skikket, skal foregå gjennom hele studietiden, og da spesielt med tanke på studentens holdninger, atferd og kommunikative evner i forhold til pasienter, kolleger og andre fagfolk som denne er i kontakt med. Vurderingen inkluderer både den teoretiske og den praktiske delen av studiet.</p> <p>Det å vurdere en student som ikke skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering skal kun benyttes i helt spesielle tilfeller, hvor andre virkemiddel ikke har ført frem. Se Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning og Prosedyre for skikkethetsvurderinger for øvrige bestemmelser.</p>